

Abstractsamling - Konferens om livsberättelseforskning 2016 i Uppsala

Marcus och Noel- två livsberättelser

Kim Silow Kallenberg, Södertörns högskola

Detta paper handlar om två unga män som nu är döda till följd av droger och psykisk ohälsa och som båda var mina barndomsvänner. I texten närmar jag mig deras livsberättelser via de människor som finns kvar. Framförallt utgörs det empiriska underlaget för texten av en intervju jag genomfört med deras båda mammor där vi samtalar om sönernas liv och död. I studien har jag även en autoetnografisk ansats vilket innebär att jag inkluderar mig själv i det som studeras. Jag vill nå kunskap om hur deras individuella livslopp kan ge förståelse för övergripande samhällsstrukturer som handlar om de villkor som präglar unga mäns liv. På flera sätt fokuserar den här studien normen: vita, heterosexuella, normsnygga män med vanliga svenska namn som inte sticker ut från mängden. Men mitt syfte är att också skildra det utanförskap som kan existera i samhällets mitt, som en baksida av dessa maktpositioner. Jag vill nå kunskap om utanförskapet i innanförskapet: om upplevelser av maktlöshet som oförmågan att ta makt i och över sitt liv kan ge.

Children's use of 'extreme cases' for building credibility in dispute stories in educational settings

Johanna Svahn, Uppsala universitet

Disputes occur frequently in children's peer- and -sibling relations across a number of arenas in which children live and share their daily lives with other children. A number of scholars (Goodwin, 1990a, 1990b, Evaldsson & Svahn, 2012, forthcoming) have also emphasized that a common way for children to create meaning and shed light on past or on-going conflicts is to collaboratively construct stories about them. In focus in this particular paper is how children in such 'dispute stories' mobilize accounts using a particular form of 'extreme cases' (Pomerantz, 1986) through which they put forward their own moral versions by either i) orienting to other's actions as problematic (*i.e. accusations*) or ii) defending their own actions (*i.e. justifications*).

Kampen om läraryrkets kunskap

Kristina Hansson & Catarina Lundqvist, Umeå universitet

Enligt skollagen skall utbildning vila på vetenskaplig grund och beprövade erfarenhet (SFS 2010:800). Kraven på att undervisningen ska bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är inte nya. Men tolkningen och därmed frågor som vad det är som lagen syftar till och hur detta kan integreras i skolan och lärarens arbete kan besvaras på olika sätt. Meningarna tycks gå isär om hur begreppen skall tolkas och vilken kunskap som kan tänkas vara av betydelse för skolans utveckling. Det övergripande syftet med föreliggande paper är att med avstamp i forsknings- och utvecklingsprojektet, *Att utveckla beprövad erfarenhet för elevinflytande och delaktighet i undervisning och lärande*, fördjupa vår förståelse av hur narrativ teori och metod kan tjäna som verktyg i beprövandet av lärares erfarenheter.

Arbetsmarknadsåtgärden som normaliseringspraktik – Ungas berättelser från fältet

Matilda Fredriksson, Mälardalens högskola

Detta paper presenterar preliminära resultat från en delstudie i mitt pågående avhandlingsprojekt *Unga människor som lever med försörjningsstöd: syn på arbete, karriär, egenförsörjning, utbildning och livschanser*. I delstudien har det empiriska materialet samlats in genom fältarbete i en arbetsmarknadsåtgärd för unga försörjningsstödstagare. Under fältarbetet genomfördes deltagande observationer i kombination med individuella intervjuer, fokus här är på intervjuerna. Det övergripande syftet i detta paper är att utifrån åtta ungas berättande synliggöra vilka hinder och möjligheter som finns för att de unga ska kunna komma närmare arbetsmarknaden genom sitt deltagande i åtgärden. De unga berättar om arbetsmarknadsåtgärden som en verksamhet i vilken de utför meningslösa uppgifter som inte leder till jobb. De efterfrågar mer jobbsökande i åtgärden, men vittnar om att deltagandet snarare innebär att de jobbar med sig själva i syfte att förändras. De unga har tagit till sig vissa förhållningssätt som kan tänkas ligga inom rådande normer för hur unga arbetssökande försörjningsstödstagare bör vara, samtidigt som de gjort sig av med andra, mindre önskvärda, förhållningssätt. Arbetsmarknadsåtgärden är således exempel på en institution som kan förstås och betecknas som en normaliseringspraktik.

”Tre generationer av folkbildning”

Jenny Ingridsson, Södertörns högskola

I detta paper beskrivs ett etnografiskt projekt om folkbildning som precis påbörjats. Projektet handlar om drängen Ecke, en folkbildare inom arbetarrörelsen i 1940-talets Västmanland som förändrade min egen pappas liv. I studien vill jag undersöka vem Ecke var och vad hans folkbildande gärning bestod utav. Jag kommer att utgå från ett etnografiskt material bestående av intervjuer med min pappa, farbror och andra födda på 1930- och 40-talet som minns Ecke. Vilken betydelse hade hans folkbildande gärning för mina farföräldrars och min pappas liv, samt i förlängningen för mitt eget? Jag är inte i första hand intresserad av min familjehistoria utan vill använda den för att på essäistiskt manér diskutera historiska epoker i relation till folkbildning. I papret diskuteras ett empiriskt citat från en promenad-intervju där minnet av Ecke förankras i tid och rum. Det finns även en större berättelse om Sverige, arbetarrörelsen och det välfärdsprojekt som Ecke representerade invävt i de personliga minnen som framkommer i den citerade intervjun. Jag disputerar i etnologi under våren 2017 och kommer in i detta projekt med diskursteoretiska och autoetnografiska perspektiv. Livsberättelser är ett delvis nytt fält och jag vill gärna ha era synpunkter och infall. Hur kan jag ta det här vidare?

Mixed emotions in students' talk about grades and parents – Experiences of getting graded in a multicultural school in Sweden

Håkan Löfgren, Linköpings universitet

The aim of the paper is to contribute with knowledge about the emotions involved when pupils with a migrant background talk to their parents about school performances and grades. The data in this paper is based on interviews with pupils in one school where most of the pupils came from homes with a migrant background. By using a narrative analysis we adopt a perspective that considers the multiple meanings involved when pupils in their stories position themselves in relation to their parents. The four cases presented in this article have in common that the way the new grading policy was enacted in this multi-cultural school triggered strong emotions and engaged discussions in the pupils' homes. This is something that differs from the data collected in the other schools involved in the project. It is also evident that the grades is a serious matter to the pupils in this school as they in the stories in different ways positions themselves in relation to a master-narrative about school as an important vehicle to future success in life. The analysis of pupil's stories about grading and parents from the school presented in the article also shed some new light to the discussion about the relation between home and school from a pupils' perspective

”Kör tills du brakar, sedan kastar vi ut dig om du inte flyr innan” – Socialsekreterares berättelser om upprottet från arbetsplatsen

Helena Blomberg och Jonas Welander

Föreliggande paper tar sig an uppbrotsberättelser av socialsekreterare som har valt att lämna arbetsplatsen till följd av en ogynnsam arbetssituation. Utifrån teoretiska och metodologiska utgångspunkter i en diskursiv narrativ ansats analyseras hur socialsekreterare motiverar och talar om upprottet, vad de förmedlar i berättelserna och samtidigt hur de framställer sig som socialsekreterare. Resultatet visar hur socialsekreterarna framställer sin yrkesidentitet genom talet om den professionella etiken och etablerandet av ett vi för att visa samhörighet och kollegialitet – vilket är kännetecknande för yrket. Den kollegiala samhörigheten, lojaliteten till klienter och kollegor, var skäl till att processen av att lämna arbetsplatsen fördröjdes – samtidigt som en distansering från organisationen underlättade beslutet. Socialsekreterarna vittnar om en tillitsförlust, en icke-relation, till de organisatoriska aktörerna som bristfälligt har kommunicerat med socialsekreterarna där krav på lydnad och individuellt skuldbeläggande har varit dominerande. Förutsättningar för att successivt bygga upp deras tillitsrelation till organisationen är en attitydförändring hos politiker och ledning som aktivt bidrar till öppenhet och dialog där yrkesgruppen ges reellt inflytande för att kunna bedriva yrket i enlighet med den professionella etiken.

Catching View-Turns - A methodological model for research on students' experiences of learning

Kristina Ahlberg, Uppsala universitet

This paper raises a crucial issue for scientific views on learning, with methodological implications for further empirical research on learning. In order to form empirical knowledge of learning as experienced View-Turns, it is decisive for the researcher to know how to enable participants in a study to describe such a transient process as a change of their own way of seeing something.

The paper offers a methodological explanation to: Why a student who is offered a dual and simultaneous focus of what she experienced the learning object as on two separate occasions enables her to describe concisely her own experiencing of both the **meaning** of the separately experienced aspects of a phenomenon as well as the **structure** of her experienced View-Turn.

Validated findings in continuous narrative research on students' experiences of learning suggest '*Catching View-Turns*' as a methodological model for teachers to evaluate effectively and continually their students' experienced learning of different school subjects and university disciplines.

Föräldraskap på avstånd – att vara förälder till ett barn i familjehem

Ylva Spånberger Weitz, FoU-Nordväst

Mitt konferenspaper bygger vidare på ett forskningsprojekt (inom FoU-Nordväst) om socialtjänstens stöd till familjehemsplacerade barns föräldrar där fokus låg på föräldrarnas erfarenheter av och önskemål kring stöd. I detta paper presenteras en idéskiss till en artikel som istället kommer fokusera på de intervjuade föräldrarnas berättelser om och erfarenheter av föräldraskap. Ett urval av intervjutranskriptioner har lästs om och jag har utifrån detta material har påbörjat arbetet med en tematisk analys där fokus ligger på hur föräldrarna skapar mening kring sitt föräldraskap och positionerar sig själva som föräldrar. De teman som har identifierats är: Förlorat föräldraskap, Den ifrågasatta föräldern, Den omsorgsfulla föräldern, Den sanna föräldern samt Den aktiva föräldern. I konferenspaperet presenteras delar av denna tematiska analys under arbete.

Masculinity and nursing care: A narrative analysis of male students' stories about care

Kristin Jordal & Kristin Heggen

Care is a key concept in nursing, and studies show that the focus on care within nursing education is important for the students' ability to identify with the profession. At the same time, nursing is a female-dominated occupation which historically has seen close connections between the profession's care concept and the female role of care-provider. Today, this is a much-criticised feature, not only because it is associated with an outdated perception of gender, but because it contributes to the marginalisation of men. This article is based on interviews conducted for the study and looks in particular at the care-related stories told by two male students. The article's objective is to explore the ways in which male nursing students make use of storytelling to talk about care, and how their storytelling can be understood as a way for men to negotiate their role in a feminised profession.

The analyses are based on narrative theory and look at the content and structure of the stories before going on to study the male students' narratives in the light of the traditional and femininely constituted care concept in nursing education, which is seen as the narratives' cultural and discursive context. The analyses show how the men's care-related stories run both inside and outside of the bounds of a hegemonic masculine role and the profession's care concepts. They can thus be interpreted as a way of negotiating meanings associated with being a man in a profession dominated by women and with a femininely engendered care culture.

The article concludes that masculine care stories, seen as a way of establishing coherence and meaning in male students' encounters with the nursing course, contribute not only to creating a male space, but also highlight the fact that nursing education needs more up-to-date experience-based narratives about nursing with which today's young people can identify.

När min tidigare identitet försvann

Hamid Asghari, Karlstad universitet

I artikel tar berättelserna sin grund i tre yrkeslärares identitetsframträdande som yrkesutövare och/eller yrkeslärare i kontexten skola/arbetsliv. Ur det yrkeslärares berättar framträder identitetsskiftningar mellan att vara yrkesutövare och att vara yrkeslärare. Identiteter som yrkesutövare blir i huvudsak synliga som att vara verkstadsarbetare, vara rörmokare samt att vara CNC-tekniker. Dessa identiteter framträder när yrkeslärares berättar hur de hade det när de gick i grundskolan, när de lärde sig yrket och när de arbetade inom industrin. I dessa berättelser framträder yrket, anställningsbarhet och yrkeskunnandet som viktigt, och att vara yrkesutövare framstår som dominerande. Identifieringen som yrkeslärare framträder när yrkeslärares berättar om sina möten med sina elever och sin undervisning. I dessa berättelser framträder eleven, omsorgen av eleven, utbildningen och skolan som viktigt, och att vara yrkeslärare framstår som dominerande.

Parents' consumer narratives as policy enactments on homework support company websites

Stina Hallsén & Marie Karlsson, Uppsala universitet

This paper targets the private tutor as an important a new type of policy actor on the growing market of private supplementary tutoring (PST) shadowing the formal education system in Sweden. The present study is part of a recently started research project targeting different kinds of homework support in Sweden as forms of shadow education (Forsberg et. al. 2015). In this paper we take a closer look at how the private tutor is presented on the websites of the largest private companies on the Swedish market today. We take our theoretical point of departure from a perspective on policy enactment as discursive practice (Ball 1999, Ball et al. 2012). Descriptions of the private tutor on the websites are thus understood as policy enactment. One way to take a closer look at the private tutors as policy actors is to target marketing of PST services. Marketing works to legitimise the existence of PST companies and to create a consumer demand for the services they sell. In this paper we analyse parents' consumer narratives (Fitchetti and Caruana, 2015) published on the website of one of the largest tutoring companies on the Swedish market today. Consumer narratives are a powerful marketing tool in any business promotion (Padgett & Allen, 1997) like for example in destination marketing (Tussyadiah, et al., 2010) or in marketing of private tutoring (Davies, 2013). We target how the private tutor and the company are positioned within and through the publication of these consumer narratives in relation dominant discourses on schools and parents as more or less responsible for the education of children. The different tutor identities can shed light on the phenomenon of shadow education in Sweden as they paint different pictures of how responsibility for the education of children is distributed between schools, families and education businesses. The policy work done through the consumer narratives are then discussed as interpretations and translations of the changing policies on PST in Sweden.

"One song away from being home" – om boksamlande, läsning och Johnny Cash. Sidospår, eller...?

Stig-Börje Asplund & Héctor Pérez Prieto, Karlstads universitet

I den här texten studeras erfarenheter av läsning och texter i relation till boksamlande. Niklas, en ung man i 25-års åldern, och hans pappa, intervjuas på plats bland alla böcker och föremål som de samlat, såväl hemma hos Niklas pappa som hemma hos Niklas. Utgångspunkten för texten är en livsberättelseansats som sätter den berättande människan i centrum.

Böckerna framstår i våra samtal som först och främst artefakter med estetiska, ekonomiska och gemenskapsskapande värden. De ska sorteras och kategoriseras efter bl.a. genre för att sedan sättas upp snyggt och prydligt i bokhyllor. Detta kroppsliga hanterande av böcker är något som också sker socialt och tillsammans med andra och kan ses som handlingar genom vilka den specifika sociala och kulturella kontext i vilken de lever och verkar i bevaras och reproduceras.

Museala levnadsberättelser

Bo Larsson, Stadsmuseet i Stockholm

I mitt paper beskriver jag tre undersökningar jag utfört i mitt arbete på Stadsmuseet i Stockholm. De syftade till att genom livsberättelser dokumentera och visa fram olika sidor av dagens Stockholm, såsom förortsliv, hemlöshet och att tillhöra den övre medelklassen. Utöver att redovisa undersökningarnas uppläggning diskuterar jag också vissa för dem gemensamma aspekter som metod, representativitet, framställningssätt och etiska synpunkter. Jag kommer också kort in på vad jag uppfattar som en ganska betydelsefull skillnad mellan museer och universitet gällande projekt som dessa. Jag hoppas att konferensdeltagarna ska tycka det intressant med bidrag från en annan institution än den utpräglad akademiska.

Digitala verktyg som gränsobjekt mellan skola och arbetsliv i gymnasial yrkesutbildning: Två svensklärares berättelser

Nina Kilbrink, Linda Söderlind & Ann-Britt Enochsson, Karlstad universitet

Inom forskning om gymnasial yrkesutbildning skrivs det ofta fram att eleverna har svårt att koppla ihop lärande som sker i olika arenor inom och utanför den skolförlagda delen av utbildningen. Forskning om gränsöverskridande och gränsobjekt har fokuserat en lärandepotential då elever rör sig mellan olika lärandearenor. Digitala verktyg har i några studier lyfts som gränsobjekt som ger möjlighet att koppla samman lärande som sker i olika arenor, men det saknas fortfarande forskning i hur detta kan ske. Därför har vi påbörjat en studie om hur lärare arbetar med digitala verktyg som gränsobjekt i yrkesutbildning. Detta paper presenterar en pågående pilotstudie om hur digitala verktyg används som gränsobjekt för att koppla ihop skola och arbetsliv i relation till elevers lärande i gymnasial yrkesutbildning. I pilotstudien har vi intervjuat två svensklärare som aktivt arbetar med digitala verktyg inom gymnasial yrkesutbildning om hur de arbetar med dessa verktyg som gränsobjekt mellan skola och arbetsliv för att bidra till elevers lärande. Svensklärarna har uppmanats berätta om konkreta erfarenheter och deras berättelser har analyserats tematiskt med fokus på innehållet i det de berättat. Först har lärarnas berättelser analyserats var för sig och sedan har gemensamma teman från lärarnas berättelser lyfts. Här presenteras en första analys och vi tar gärna emot synpunkter på hur vi kan gå vidare med detta material.